

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marție, Iunie și Sămbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 19 August, 1891.

Publicăm în numărul de azi „Statutele fondului de pensiune” al preoției noastre din Transilvania, votate de sinodul nostru arhidiecezan. Le publicăm, ca cei interesați să-și poată face seamă cu stipulațiunile din statut, să aibă timp a le studia și a-și face calculii de lipsă.

Marturisim din capul locului, că diarul nostru de ani de zile a îmbrățșat cu totă căldura cestiune pensionării preoților.

Marturisim, că cauze grave au fost, cari s'au opus până aici, ca să ajungem în stadiul actual, cu această cestiune, după noi atât de importantă.

Am avea o mare bucurie sufletească, când temerile și îngrijirile, de cari au fost preocupați factori însemnați în viața noastră bisericească, s'ar dovedi de nefundate și preoții nostri ar alerga unul ca unul, ca să contribuie cu denariul lor la acel fond, care le asigură la zile de neputință o subsistență modestă dar onorabilă. În întrunirile garantate prin statutul nostru organic s'au ivit de nenumărate ori întrebarea, dacă e la timp și dacă e necesitate să se înființeze un fond de pensiuni și nici un preot până aci nu s'a aflat, ca să nu recunoască necesitatea înființării fondului, nici unul nu a fost, care să nu-l reclame, ca pe o necesitate imperativă.

Dorul acesta de a se crea o atare instituțiune este potolit, și acum e rëndul la noi, ca să satisfacem cu totă punctuositatea stipulațiunilor din statute.

Învățătorii și notarii, cari au asemenea fonduri, contribuie și ei, și contribuie și comunele bisericesti și sâtesci cu taxe anuale la alimentarea fondului. Nici biserica nu are alte mijloce de a înființa fond de pensiuni, nici ea nu e mai bogată decât statul, nici ea nu este în plăcuta poziție de a avea fonduri, din cari ar putea da pensiuni, celor ce au prestat servicii în biserică.

Și pe lângă totă sărăcia noastră, totuși reprezentanța legală a bisericeii, a aflat cu cale, ca unul din fondurile noastre arhidiecezane, să vie și el în ajutoriu fondului de pensiuni cu un versământ anual de 2500—3000 fl., la început și în viitoriu și cu mai mult. Împregiurarea această este și ea o dovadă, că cât de mult îi zace la inimă corporațiunei noastre supreme, ca să se inițieze lucrul și să se pună pe base solide, pe base reali, nealterabile prin nici un fel de eveniment.

Se vor crea la început unele greutăți cu deosebire acelor preoți ai noștri cari au nefericirea a fi în parochii sărace. Greutatea cea mai mare este fără îndoială până ce vor acoperi taxa fundamen-

tală și tacsele pe cei 10 ani, ce i au servit mulți din preoții noștri.

Este o sumă considerabilă această la început, cu deosebire acolo, unde preotul nu are salariu fics nimica, nu are nici chiar stolă, din care să-și putut pune ceva la o parte.

Și e îndoit greu pentru acei capi de familie, cari trebuie să lupte cu toate neajunsurile, numai ca să-și crească pruncii și fetele.

Dăm dar de greutăți și cu greutățile ne facem seamă mai curând ca cu nepăsarea, ca cu indiferentismul și ca cu indolența, ce caracterizează pe mulți.

Trăim în convingerea firmă, că nu este mare numărul acelor confrați ai noștri, cari se voiască și să nu potă, ci ne vine mai curând să credem încât cunoștem noi referințele, că vor fi mai mulți, cari pot — dacă vreau.

Lucruri mari, lucruri trainice, lucruri de valoare nu se realizează prin „dór” și prin „póte”.

La acele trebuie stăruința de fier, trebuie chiar abnegațiune, trebuie pus umărul dela os.

Și tare ne temem că se vor afla mulți, cari să nu pună umărul. Se vor afla mulți, ale căror împregiurări individuale se nu tocmai reclame pentru acum participarea la fondul de pensiuni.

Acésta ar fi trist. Acésta ar mâna apă pe móră dușmanilor bisericeii noastre, acésta ar da drept celor ce au dis că se tem, că nu cumva întrepinderea întrégă să fie zădărniciță prin nepăsarea ómenilor noștri.

Suntem o corporațiune.

Suntem un trup și un suflet.

Dacă eu nu am azi lipsă să fiu pensionat, sau nu am soție, sau nu am copii, are colegul meu, soție, are copii necrescuți, nu are avere și are și un morb în óse.

Viața îi este legată de un fir subțirel. Nu scii césut, când închide ochii. Și din 1000 de preoți de ar fi azi numai 10—20 de acestia, detori suntem cei sănătoși, cei în vigóre, cei ce nu avem atari necasuri, tocmai spre a ajuta confraților noștri să profităm de ocazie pentru de ai ajuta indirect, de a face ca soțiile lor și nenorociții orfani să nu lupte cu atâtea miserie, cu câte am vedut, că au luptat cei rămași de acei confrați ai noștri, până ce fondul nu era înființat. Spiritul de „colegialitate”, spiritul de ajutorare reciprocă trebuie să străbată în sufletele și în inimile noastre și atunci greutățile dispar.

Vom privi tot deuna cu încredere la cei ce cu entusiasm vor îmbrățșea cestiunea înființării fondului de pensiune și ne va supera mult, dacă se vor

afila și de aceea, cari neînțelegând vocea timpului nu se vor înrola cu dragoste în șirul confraților lor.

Cu sila nu se face nici o ispravă.

Dee bunul Dăeu, ca consistoriul nostru, să nu întâmpine greutăți la executare, să aștepte tot inimi deschise și ómeni luminați în problema cea grea a înființării fondului pentru pensiunile preoților noștri, atât de reclamate de ei, de soțiile lor și de copii preoților, cari nu pot sci ziua și óra când au să rămână fără acela, care e mândria lor și care până ce ține capul sus, ține totdeauna și familia în picioare, în viață și în bunăstare materială și morală.

În cestiunea această încă nu am dis cuvântul din urmă.

Revista politică.

În apropierea zilelor de toamnă se observă mari mișcări de trupe în toate statele europene.

Mai bătătoare la ochi sunt însă mișcările, ce se înscenază în statele, cari formează așa numita alianța triplă, precum și în Rusia și Franța.

Diferitele puncte, unde ar putea să se întâmple primele ciocniri ale armatelor în un eventual războiu sunt bine studiate și terenul bine măsurat.

La manevrele mari ale armatei austro-ungare va lua parte împăratul german, regele Saxoniei și după-cum anunță scirile din București, va lua parte și ministrul de războiu al României.

Acestor manevre li se dă dar o deosebită importanță, nu atât pentru terenul, unde se întâmplă, ci mai vârtos pentru óspeții, cari asistă la ele.

La Göpfritz va fi cuartirul general al marelor manevre dela Waldviertel, unde împreună vor locui monarhul nostru Francisc Iosif I, împăratul german Wilhelm II, regele Saxoniei, Arch. Albrecht șeful statului maior, arhiduceii Reiner și Wilhelm, ministrul de războiu Bauer, contele Welsersheim, precum și toți membrii cancelariei de operațiune.

Din această mai rezultă dar, că contrariu celor sosite dela Paris, în care se accentuă, că împăratul german e rău morbos și se îngrijesc de o regență, el se află încă viguros și voescă să studieze din propria intențiune forța armatei noastre.

În legătură cu acestea trebuie să amintim despre o interesantă broșură apărută în zilele aceste și intitulată: „Actuala situațiune europeană și bugetul de războiu al Austro Ungariei”.

punde la toate întrebările și reclamațiunile cu cuvintele. Se înțelege, aci trebuie făcut ceva!”

Directorul (cătră vizitator). Acestia sunt în fond băieți bun de tot... puțin cam lărmuitori... N'ai teamă de ei... Îți voi arăta yre-o căți-va, cari sunt foarte de petrecere.

Vizitatorul. Acésta în adevăr e foarte ciudat... Imi vei crede, când îți spun, că n'am vedut încă nici odată alienați?... Dar ei nu apar de loc mai smintiți, ca ómenii cei așa numiți cu minte... Eu mi am făcut cu totul altă închipuire despre ei... Aci arată aproape ca în camera deputaților, numai ceva mai pitoresc...

Dir. Și și ceva mai târziu, după cum vei vedea îndată... De multe ori nu știu, de unde iau acești amăriți atâtea înțelepciune. El opresce pe un nebun, care trece, și-l întreabă: De ce nu ceri azi nimic dela mine?...

Nebunul. (slab, foarte palid și trist) Nu am nimic de cerut.

Dir. Esci necăgit?

Neb. Nu-s necăgit, sunt numai foarte trist.

Dir. Să nu fii trist... Aceea nu e bine... Spune-ne cum te cheamă.

Neb. Ce poftiți?

Dir. Numele teu... Spune-ne numele teu!...

(Va urma.)

FOIȚA.

Printre nebuni.

De Octave Mirbau. Traducere de O. V.)
(Curte într-o casă de nebuni.)

Vre-o căți-va nebuni paliți se preumblă tristi pe sub arbori în sus și în jos unii șed pe lăviți, alții stau prin unghiuri răzimați de părete, sunt de aceea, cari neconțin suspină, alții cari rid într'un mod ciudat. Sunt unii aci, cari sunt mai tăcuți, ai putea aproape dice, mai morți decât morții. Curtea este închisă cu edificii înalte negre, întrerupte de ferestrii, cari încă par a se uita la vizitatorul cu priviri nebune. Nici o mișcare de libertate sau de bucurie, totdeauna același petec de cer deasupra acestor ziduri. Și la intrare se aude nu știu de unde, din care camere de tortură sau gropi nevedute, o învâlmășală grozavă de țipete înăbușite, un urlat, care nu se poate descrie. Un moșneg face cu picioarele sale slabe și tremurânde sărituri grotesce, vre o căți-va, cu trupul adunat ca și de sgârciuri, cu cotele lipite lângă trup, fugiute împrejur, ca și când ar fi mânați cătră o țintă nevedută, pe când érá alții vorbesc cu voce tare lucruri, cari uneori sunt de natură teribilă.

Un vizitator intră în curte petrecut de directorul. Prin acest eveniment alienații devin iritați, se

strâng în grupe, șoptesc, se sfătuiesc și se cêrtă, aruncând asupra celor sosiți priviri viclene și fără încredere. Indată un șir de mâni galbene, cari arată ca aripi de păsări înspăimântate, se ved mișcându se prin aer, și o mulțime de fete, cari fac străbături grozave. Păzitorii pășesc printre grupe, și i admoniază răstiți să tacă. Dialoguri se desvôltă între pacienți,

Este prefectul? — „Vorbesce cu el!” — „Nu me duc, dute tu!” — „Nu, du te tu!” — „Pe mine nu me înțelege, când vorbesc” — „Și pe mine nu m'ar auzi” — „Dar tot trebuie să vorbescă cine va cu el, ca se nu ne mai dea vermi în supă noastră” — „Trebuie rugați se ne ducă puțin la țară.” — „Vorbesce tu cu el!” — „Ba vorbesce tu!” — „Fie, voi vorbi eu cu el.” Vre-o căți-va nebuni se desfac de grupă, se duc spre directorul și țin vorbiri a căror construcție s'ar putea privi de foarte logică, dacă concludiunea lor n'ar fi curată nebunie. Aceste vorbiri se refer la hrană, la purtarea păzitorilor, nedreptatea sorții, etc. Fetele devin iritate, gâturile se lungesc, fulgerele unei speranțe nedefinite scânteie în acești ochi spăriați sau sêlbateci, pe când moșnegul, pe care nu-l interesează evenimentul continuă cu săriturile lui de țap, și un om tânăr, ca și un copil, sare mereu, cu brațele întinse înainte, cu ochii plini de un estas deosebit închidând și deschidând neconținut pumnii sei mari și osoși, cari cu o grabă ciudată prind în gol. Directorul însă res-

Se afirmă, că această broșură e inspirată. Ea pledează pentru urcarea pretensiunilor ministerului de război, încă cu 16—18 milioane.

Motivele principale sunt: Imperiul austro-ungar nu poate rămâne în privința forței armate în dărușul altor state de rangul său. Își dăruș merge mână în mână cu dreptul și dreptul îl va avea numai acela, care de timpuriu s'a îngrijit ca puterea armată să fie suficientă pentru chemarea, ce are să o îndeplinească. Esigențele mai mari sunt necesare din cauza lipsei de ofițeri de profesii și de subofițeri, din cauza unui stat prea mic de infanterie, se recere apoi completarea contingentului de război prin instituirea de nouă depozite de remonte la cavalerie, și la artileriele bateriile trebuiesc puse de la statul redus la statul normal. Un eventual război, ăce broșura, ne poate surprinde, în care între mobilizare și prima luptă nu va fi timp decât de vreo câteva săptămâni. Broșura se atribuie a fi inspirată de cercuri competente militare.

Escadra franceză, care a fost atât de sărbătorită la Kronstadt în Rusia s'a ajuns culmea sărbătoririi în Portsmouth. La banchetul dat s'a tostat pentru regina Angliei, pentru Carnot președintele republicii, pentru admiralul Gervais, pentru Franța și Anglia. Primarul orașului purta următorul toast: „Ve bineventăm ca pe cei mai de aproape vecini ai noștri, recunoștem vitegia și spiritul întreprinzător al poporului francez și dorim că în pace să trăim cu acest vecin vitéz.”

Comentările foilor despre visita marinei franceze sunt feliurite. Foile monarhiei noastre, ale Germaniei și Italiei privesc cu ore care invidie la sărbătorii franceze. La început și foile ruse nu se cam prea bucurau de amicitia franco-inglesă, dar mai în urmă au schimbat corda și acum s'au restabilit pe deplin relațiile de mai înainte. Acesta se vede și din împregiurarea, că Rusia a angajat banca franceză pentru operațiune financiară.

În Bulgaria încă s'a observat în timpul din urmă mișcări extraordinare ale armatei. Foile din România aduc următoarele informații: De când s'a întors principele Ferdinand în Bulgaria se observa o mare mișcare printre trupe și esercițiile au început pe o scară întinsă. Dl Stambuloff primul ministru, care venit la Ruscuc pentru întimpinarea principelui s'a dus la Târnova spre a da ordine speciale comandantului garnisiei. Se ăce, că aceste sunt făcute în vederea unei apropiate declarări de independență a Bulgariei.

Statutul

fondului de pensiiune al archidiecesei gr. or. române din Transilvania.

Dispozițiuni generale.

§. 1. În scopul pensionării preoților din archidieceasă a funcționarilor consistoriali, sub cari se înțeleg vicarii archiepiscopice, asessorii consistoriali ordinari, funcționarii de casă și întreg personalul de cancelarie, profesorii seminariilor, profesorii de la școlile medii și comerciale, mai departe pensionarea văduvelor și ajutorarea orfanilor, se creiază un fond, care se numește: „Fondul de pensiiune al archidiecesei gr. or. române din Transilvania”.

§. 2. Fondul de pensiiune este prioritatea archidiecesei gr. or. române transilvane și se administrează prin consistoriul archidieceșan după normele existente.

§. 3. Fiecare funcționar de categoria celor numiți în §. 1. încât nu participă deja la vre un fond de pensiiune gr. or. din archidieceasă, aprobat din partea consistoriului archidieceșan, este datoriu să participe la acest fond.

Mijlocele.

§. 4. Fondul de pensiiune se formeză:

1. Din a patra parte a veniturilor anuale ale fondului „Rudolfin”, până atunci, când trebuințele fondului de pensiiune nu vor putea fi acoperite din alte izvoare de venit.
- 2., din tacsă fundamentală, (§ 5);
- 3., din tacsă anuală, (§ 7);
- 4., din contribuțiile comunelor bisericesci, (§ 8);
- 5., din venitul unui disc, care se va purta în bisericile parohiale spre acest scop, (§ 9);
- 6., din venitele parohiilor și ppresbiteratelor vacante până la întregirea lor, (§ 10 și 11);
- 7., din economiile intercalare la posturile salarizate (§ 12);
- 8., din suma destinată pentru ajutorarea văduvelor preotese, din venitele tipografiei archidieceșane, (§ 13);
- 9., din tacele esamenului de calificățiune preotesc (Stat. org. § 121 punct 8) și profesoral;
- 10., din tacele și pedepsele dictate de autoritățile bisericesci spre acest scop;
- 11., din donațiuni și legato făcute acestui fond.

Sumele incuse din tacele indicate în punctele 2. 6. 7 și 11 formeză aceea parte a fondului, care numai cu venitele sale contribuie la scopul lui.

§. 5. Tacsă fundamentală se statorosește cu 20% dela suma pensiiunei la care aspiră îndreptățitul, se răspunde odată pentru totdeauna din partea fiecărui funcționar în-

dreptățit la pensiiune în sensul §-ului 1, se poate achita deodată sau în rate împărțite pe doi ani, și anume dela cei cu salare fice se detrage din salariul lor în 24 rate lunare egale, și ceealalți o pot răspunde în 4 rate semestrale egale.

§. 6. Din cazul de înaintare la un oficiu mai bine salarizat, respective de promovare la un oficiu cu o pensiiune mai mare, beneficiantele are să întregescă tacsă fundamentală după categoria postului, la care vine promovat.

Tacsă anuală.

§. 7. Tacsă anuală se ficează cu 3% pentru funcționarii salariați și cu 2 % pentru toți ceealalți dela suma maximală de pensiiune, după categoria la care aspiră îndreptățitul, și se răspunde anual deodată în pătrariul prim al fiecărui an.

Cel ce a răspuns în 40 sau ca profesor în 30 de ani tacsă anuală, deși servește mai departe, e scutit de tacsă.

Comunele bisericesci.

Fiecare comună bisericescă contribuie la acest fond cu o tacsă anuală pentru fie-care parohie:

- a) de clasa I. cu câte 10 fl.
- b) de clasa II „ „ 6 fl.
- c) de clasa III „ „ 4 fl.

Acesta tacsă are să fie administrată la fond în primul pătrariu al fiecărui an.

Discul.

§. 9. Din fiecare biserică din archidieceasă se va purta anume pentru acest fond un disc de două ori pe an, și anume la Dumineca florilor și a două și de Rusalii.

Venitul acestui disc se va conta sub titlul „Discul fondului de pensiiune” și pe calea ppresbiterului se va administra la consistoriul cel mult până la 1 Iuliu al fiecărui an.

Parochiile și ppresbiteratele vacante.

§. 10. Jumătate din venitul parochiilor vacante compete acestui fond sub întreaga durată a vacanței.

Acolo însă, unde după parochul repozat au rămas văduve sau orfani, în anul prim de vacanță acest venit în sensul § lui 8 din regulamentul pentru parochii îl capătă văduva și orfanii repozatului paroch.

§. 11. Administratorii ppresbiterali întru cât ei au în biserică oficiu sistemizat, contribuie la acest fond cu jumătate din venitele fice, ppresbiterale.

Intercalarele.

§. 12. Sumele economisite la ori care fond archidieceșan prin neergarea salarelor fice, cât timp respectivele posturi nu sunt ocupate, se transpun la acest fond, dacă acelea nu sunt destinate spre alt scop.

§. 13. În viitoriu suma, carea se va asemna din venitul tipografiei archidieceșane în scopul ajutorării văduvelor preotese — se va transpune la acest fond.

Pensiiunea.

§. 14. Suma maximală a pensiiunei se statorosește deo camdată:

- a) pentru funcționarii con istoriali și profesorii seminariilor cu salare fice, în suma salariului, care-l are respectivul în momentul, când devine pensionat, fără cuincuenalii, fără ajutoare personale și fără banii de cuartir.
- b) pentru ppresbiter 600 fl. v. a.
- c) pentru paroch de clasa I-a 400 fl. v. a.
- d) pentru paroch de clasa a II-a 300 fl. v. a.
- e) pentru paroch de clasa a III-a, pentru capelani și diaconi 200 fl. v. a.

După 5 ani dela activarea fondului sinodul archidieceșan poate ridica dispozițiunile acestui §. și încât rezultatele obținute până atunci ar da prospecte sigure, că fondul va pute suport pensionări și mai mari poate urca suma maximală a pensiiunei.

Dreptul de pensiiune.

§. 15. Fiecare funcționar bisericesc din categoria celor numiți în § 1, are dreptul la o pensiiune, dacă a fost în serviciul bisericeii în timp de 10 ani neîntrerupt cu esceperea casului amintit în § 24, și în cursul timpului de serviciu prin bătrânețe, morb, ori alte cauze a devit neapt pentru serviciu și acesta se constată și din partea consistoriului archidieceșan.

La pensionare se vor considera numai acei ani de serviciu, pentru-cari s'a răspuns tacsă anuală. Serviciul se începe cu ziua intrării în vre-o funcțiune din cele indicate în §. 1.

§. 16. Preoților li-se compută ca ani de serviciu și acei ani, cari după absolvarea cursului ordinariu clerical, i au petrecut ca învățători definitivi în archidieceasă, dacă pe toți anii acestia solvesce tacsă anuală.

Asemenea ani de serviciu se compută numai 10.

§. 17. Drept de pensiiune are și văduva unui funcționar din cei numiți în §-ul 15, repozat după un serviciu de cel puțin 10 ani.

În cazul însă, când bărbatul ei a repozat după împlinirea alor 5 ani de serviciu ea are drept a continua cu respunderea taceșelor anuale, la cari era obligat bărbatul ei până la 10 ani socotiți dela începutul serviciului bărbatului ei repozat, când apoi va fi în drept a căpăta pensiiunea normată în § 19.

§. 18. Profesorii definitivi, după un serviciu profesoral neîntrerupt de 30 ani, au dreptul la suma maximală a pensiiunei normate în §-14, toți ceealalți îndreptății la pensiiune, numai după un serviciu neîntrerupt de 40 de ani se pot bucura de pensiiunea întregă.

La o durată mai mică a serviciului, suma pensiiune se ficează:

1. După un serviciu de 10 ani cu 40% a sumei maximală de pensiiune, pentru toți.
2. Dela 10 ani în sus:
 - a) la profesori pentru fie-care an de serviciu se mai adaug 3%;
 - b) la ceealalți câte 2% dela suma maximală a pensiiunei.

Dacă un profesor înainte de a deveni profesor a contribuit la fondul de pensiiune în altă calitate de funcționar bisericesc, din serviciul de mai nainte câte un an și câte un pătrariu, i-se compută într'un an de profesură, și dacă din profesor trece în cealaltă categorie, fie-care an de profesură i-se compută într'un an și un pătrariu.

§. 19. Văduva are drept la jumătate din pensiiunea ce a avut bărbatul ei, sau din pensiiunea, care ar fi competat aceluiași în timpul morții sale.

§. 20. Văduva unui funcționar, care a repozat înainte de a fi împlinit 10 ani de serviciu, încât n'ar opta pentru favorul acordat în §. 17, drept escontentare pentru sine și pentru copii sei, capătă odată pentru tot deuna o sumă egală cu a patra parte a pensiiunei, ce i-ar fi competat bărbatului ei după un serviciu de 30 resp. 40 ani.

Ajutoriu copiilor.

§. 21. Copii legitimi ai unui funcționar din cei numiți în §. 14, repozat după un serviciu de cel puțin 10 ani, sau ai unei văduve, care și-a câștigat dreptul de pensiiune în sensul §. 17, au drept la un ajutoriu până la etatea de 18 ani, carele însă se sisteză și mai nainte, dacă băiatul intră în vre-o condițiune, în carea fi este asigurată subsistința, și pentru fată când se mărită.

Ajutoriuul anual al unui copil a cărui mamă trăiesce, stă din 1/4 parte, și dacă mamea nu trăiesce din 1/4 parte a sumei pensiiunei, ce i-ar compete mamei sale, dacă ar trăi.

Suma ajutoarelor tuturor copiilor însă nu poate trece peste suma, ce compete văduvei.

§. 22. În cazul, când un orfan, pentru defecte spirituale ori corporale n'ar fi în stare a și procura subsistința și n'ar avea avere din care să potă trăi, consistoriul poate decide, ca atare orfan să și capete ajutoriu până la mörte.

§. 23. Orfanii de etate sub 18 ani ai unui funcționar văduv, repozat înainte de a fi împlinit 10 ani de serviciu, capătă odată pentru totdeauna drept escontentare jumătate din suma, ce în sensul §-lui 20 ar compete văduvei.

Dispozițiuni escepționale.

§. 24. Când un funcționar ese din serviciul bisericeii fără vina lui, d. e prin reducerea personalului sau prin nerealegere, atunci aceluia fi compete pensiiunea și fără documentarea invalidității sale, dacă a împlinit 10 ani de serviciu, (§-15.) și când atare dimisiune urmăzează înainte de împlinirea a 10 ani de serviciu i-se restituie sumele, ce a contribuit el la fondul pe pensiiune, însă fără interese.

§. 25. Dacă funcționarul, care a contribuit la fondul de pensiiune, cu învoirea autorității competente bisericesci ese din serviciul bisericeii, i-se restituie fără interese taceșale anuale respunse la fond.

§. 26. Dacă un funcționar ese din serviciul bisericeii fără vina lui (§. 24) sau cu învoirea autorității competente bisericesci (§. 25) și se reîntră în serviciu, prin acesta își recăștigă dreptul avut la fondul de pensiiune, și la pensionare i-se vor computa și anii anteriori de serviciu, dacă va restitui pensiiunea, respective suma taceșelor primite dela fond cu interesele 5% dela ziua primirii aceluia.

Fără aceste restituiri timpul de serviciu i-se va computa numai dela ziua intrării în serviciu.

Perdere dreptului de pensiiune.

- §. 27. Dreptul de pensiiune se perde:
1. Prin renunciarea de bunăvoie la post.
 2. Prin destituirea din postul său în cale disciplinară, dacă și pierdere dreptului de pensiiune se enunciază prin sentință disciplinară ca pedepsă.
 3. Prin trecerea la altă confesiune.
 4. Când văduva se mărită sau duce o viață nemorală.

Acordarea pensiiunei.

§. 28. Pensionarea se decide prin consistoriul archidieceșan în ședința plenară:

- a) la cererea deplin motivată a respectivului;
 - b) din oficiu, când se rechiază de interesul serviciului.
- Din acest cas însă, dacă funcționarul respectiv nu se învoiesce ca să fie pensionat, necesitatea trebuie constată pe cale disciplinară și enunciază prin sentința forului competent disciplinar.

Dispozițiuni transitorice.

§. 29. Acei funcționari, cari servesc dela 1881 încôce sunt obligați să răspundă taceșele anuale pe toți anii serviciului lor și aceia, cari au serviciu mai lung de 10 ani, computați dela intrarea în vigoare a acestor statute (§. 28) îndărăt, sunt obligați să și rescumpere numai de ce ani de serviciu prin respunderea taceșei anuale pe cei 10 ani, le stă în voie însă să și rescumpere și anii serviciului prestat preste 10, ani răspundând și pentru aceia tacsă anuală.

În cazul acesta reflectantele este datoriu, ca cel mult până la finea anului 1891 să însiunue la consistoriul archidieceșan, câți ani de serviciu voesce să și rescumpere.

Însinuările făcute după acest termen nu se vor considera.

Achitarea acestor taceșe se poate face deodată sau după modalitatea §-lui 5.

§. 30. In cazul când un funcționar din aceia, cari în sensul §-lui precedent este datoriu să răspundă tacsă anuală pe mai mulți ani de serviciu, mure înainte de a fi achitat toate ratele împărțite pe doi ani, dacă la mortea sa n'a fost în restanță cu ratele expirate, la statorirea pensiunii văduvei, respective ajutorului copiilor lui se vor computa toți anii de serviciu obligați respective însuși, ăr restul tacselor nea hitate se va detrage din pensiunea văduvei resp. din ajutorul copiilor lui.

Dacă însă funcționarul la ziua morții sale a fost în restanță cu rate expirate, la statorirea pensiunii resp. ajutorului se vor considera numai atâți ani de serviciu pentru câți se va constata, că e plătită tacsă anuală din ratele achitate.

§. 31. Statutul acesta se poate modifica numai prin sinodul arhiepiscopesc și numai prin un concludus luat cu majoritatea de două terțități a voturilor celor prezenți.

Propunerile de modificare pot veni numai prin sau dela consistoriul arhiepiscopesc, carele este datoriu să le publice în organul oficios al arhiepiscopiei cel puțin cu 15 zile înainte de întrunirea sinodului, și deodată cu literele convocătoare să le comunice și cu deputații sinodali.

§. 32. Preotesele, cari au devenit văduve înainte de a fi ajuns bărbații lor să contribuie la acest fond, întrunind altcum condițiunile indicate în §. 17 pentru sine și pentru copii sei pot fi împărțite de un ajutoriu moderat din prisosul anului bugetariu expirat.

Suma totală a ajutoriului nu poate fi mai mică decât suma, cu care a contribuit la fond în anul precedent tipografia arhiepiscopescă (§. 4)

Începând cu anul 1893 acest ajutoriu se împarte în fie-care au cel mult până la ultima Iunie.

§. 33. Statutul prezent întră în vigoare cu 1 Ianuarie 1892. Pensiuni și ajutoare însă se pot face numai cu începerea dela 1 Ianuarie 1893.

Cu eseuțarea lui se încredințează consistoriului arhiepiscopesc, carele va face o instrucțiune detaiată, în această privință, o va pune în lucrare în mod interinal și la procima sesiune sinodală o va prezenta spre aprobare.

Votat în ședința sinodului arhiepiscopesc dela 6/18 Maiu, 1891.

Miron Romanul,
archiepiscop.

Mateiu Voilean,
notar gen.

Istoricul casinei române din Rășinari.

O însemnată parte din inteligența comunei mari și curat românesce Rășinari, în frunte cu zelosul și harnicul comerciant din loc dl Ieremia Dancăș, au format o societate de lectură cu reședința în odăile din etagiu ale dlui Stan Marin proprietariu în Rășinari, abonând mai multe dintre cele mai bune foi din patrie.

În ședința membrilor societății de lectură ținută la 6 Februarie, 1891, urmând constituirea, se proclamă în mod provisor de director al societății: Ieremia Dancăș, comerciant; de notar: Moisă Frățilă, inv., de cassar: Ioan Marin inv., de controlor: Gherasim Cărpinișian, notariu, ăr ca membrii în comitet: Iosif Goga, paroch. Bucur Dancăș sen. proprietar, Mihail Stoia inv. Ioan Stingu inv., David Cojocă farmacist și Maniu Mitrea proprietariu toți din Rășinari.

Mai mulți dintre membrii societății, cari au dispus de diare, voină numai binele și prosperarea societății au binevoit a pune la dispoziția acesteia în mod gratuit diarele d-lor și adevă domni:

Ieremia Dancăș directorul societății a oferit gratuit „Tribuna” pe quart. I și II-lea.

Parintele Iosif Goga „Telegraful Român”, Moisă Frățilă inv. „Gazeta Transilvaniei”, Mihail Stoia inv. „Școala Română”, Gherasim Cărpinișian notar, Ioan Marin inv. și Ioan Stingu inv. revista „Românische Revue” pe quart. I., ăr David Cojocă farmacist „Budapesti Hirlep și Mátyás Déák” pe quart. I și al II-lea din anul c.

Directorul Ieremia Dancăș, având în vedere nobilul scop, la care țințese tinera societate nu au pregătat a oferi și un stângin de lemne de foc, pentru încălzirea odăilor aparținătoare casinei.

Nu pot trece cu vederea și aceea, că pe lângă dl Ieremia Dancăș au mai contribuit foarte mult la înființarea casinei și d-nii: Iosif Goga paroch, Gherasim Cărpinișian notar și Moisă Frățilă inv. Toți acești d-ni, pentru sacrificiile prestate sunt vrednici de stima tuturor acelor, cari vor înaintarea a tot ce e bun și folositor.

În special dl Gherasim Cărpinișian notar, care pe lângă ocupația d-niei sale nu a pregetat a traduce statutele societății de lectură din limba română în cea magiară, și astfel a le înainta la Înalt. Ministru spre aprobare, și nu fără succes, deoarece la cele statute Înalt. Ministru a binevoit a le prevedea cu causula de aprobare.

Pentru toate aceste fapte mărețe, din partea membrilor casinei, se aduce și pe această cale cea mai profundă mulțămintă tuturor marimoșilor d-ni.

Regret totodată, că deși în comuna mare Rășinari suntem numai români, totuși ura și invidia nu pot să lipsescă, apoi este știut, că unde aceste se

încuibă, acolo ori ce faptă măreță, ori-ce instituțiune salutară este nesocotită din partea adversariului, căruia nu i zace la inimă binele și înaintarea nemului nostru, ci numai binele și umplerea buzunariului. Un astfel de individ este și recunoscutul cămătar Tudor Muntean, căruia i a succed până de presinte a mai trage în jur de sine pe câte un băgat în buzunariu de ai d-niei sale. Că domnia sa s'a încercat și se încercă să zădărnicească instituțiunea noastră, salutară — casina — în loc să o sprjină este vedit, cu toate aceste, îl asigurăm, că prea puțin ne va strica, din contră suntem mai liniștiți și putem lucra cu mult mai bine pe calea apucată, neavându l în mijlocul nostru.

Astfel noi vom lucra, ca să putem dice: luptă dreptă am luptat, succesul o a încoronat.

Rășinari, în 28 Iulie 1891.

Un membru al casinei.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Hațeg, 14 August, 1891. D-le redactor! Sunt ómeni, care în dorul de a fi laudați în ore-care diar, pentru nu știu ce fapte, nu de prea mare însemnatate, n. aflându-și un atare mutus regius să pună și își croesc înșiși câte un articol laudătoriu de recunoscință și de laudă pentru persoana lor proprie și îl trimite redacțiunilor spre publicare.

De acestea s'au întâmplat și nu arare ori, ba și în zilele de curând trecute, am cetit un asemenea raport de aici în o fôie de ale noastre.

Eu însă, onorate dle redactor, aji vin a ve face o dare de sémă modestă despre sêrbătórea noastră din Dumineca trecută din 11/23 August a. c. când în biserica gr. or. din loc s'a sêrbat părăstas pentru fostul ppresbiter al Hațegului Ioan Rațiu rēposat la 10/22 Iunie a. c.

Parintele administrator protopresbiter al Avram Stanca în semn de recunoscință și reverință către decedatul nostru protopresbiter Ioan Rațiu a venit încă de timpuriu pentru sêvêrșirea actului menționat. La fînitul serviciului divin s'a celebrat părăstasul în urma căreia învêțatoriul Nicolae Sânzian, înainte unui public numeros, a rostit o frumoasă vorbire despre meritele fostului ppresbiter Ioan Rațiu, împreună de o schiță biografică a aceluiași onorat și bine meritat bărbat, fost șef al tractului Hațeg timp de 30 de ani.

Apoi părintele administrator protopresbiter al prin o vorbire simburósă au arătat datorințele celor vii față de cei morți și în cazul de față au arătat cât a fost de mare pierderea ce am avut a îndura noi, remănnând orfani de părintele sufletesc, fără conducătoriu, a invitat apoi pe cei prezenți ca cu toții împreună să ostenescă oă la mormântul scumpului și în veci neuitatului nostru șef și părinte conducătoriu.

La invitarea de mai sus uniți toți într'un cuget și într'o simțire am mers la mormântul decedatului Ioan Rațiu și aci între lacrimi am ridicat rugăciuni către înduratul Ddeu pentru sufletul fostului protopresbiter Ioan Rațiu, carele în viața sa nu a făcut alta decât numai tot bine, invêțând pe poporul seu a se abate dela cărările rătăcite și al vedea prosperând în bună înțelegere, trăind în armonia și frica lui Ddeu.

Toți au vêrsat lacrimi de durere, dar scumpa sa soție Terasia Rațiu cu iubita sa fiică Lucreția au plâns cu mare duioșă și vor plânge pentru-că pierderea lor este ireparabilă; ăr a noastră ne-a lăsat o rană, o urmă grea în inimile noastre pentrucă am pierdut pre acela, pre care făcea pacea, care domolia spiritele agitate și carele era exemplu, era fala și onórea opidului și a tractului.

Astfel încheind rugăciunile noastre cu „Ddeu sêl ierte și sêl odihnescă” ne am întors la ale noastre.

Hațeg, la 14 August, 1891.

Un creștin.

Cricău, în 12 Aug. 1891 v. Domnule redactor! Cu durere trebuie să mărturisesc, că foarte de mult timp nu am cetit în prețuitul diariu „T. Român” ceva lucru îmbucurător din părțile noastre, ba și acum sunt silit a ve împărtași o întâmplare foarte tristă pentru poporul din Cricău și jur.

De 10 ani de zile poporul din Cricău nu s'a putut bucura de un an mănos.

În vara anului 1890 holdele, și cucurușele au fost foarte slabe, însă am avut un cules de vii, ca și care nu am avut nici de 10 ani, ăr pe la noi totă speranța de a putea plăti dările cele nesuportabile ne este în vii, însă de 10 ani de zile pela noi viile au fost băntuite, când de brumă, când de grindină și tómnă ne-am tređit cu speranța deșartă.

În tómnă anului trecut însă am avut un cules bu-de vii, beții economi cu lacrimi în ochi fi vedeai mulțămind lui Ddeu și rugându-se, că barem numai

în 3 — 4 ani se mai aibă așa cules de vii, atunci s'ar mai ușura de multele greutăți. — Durere însă căci deși în anul acesta se arată un an mănos cu holde, cucurușe bune și viile încărcate cu struguri de minune frumoși, ne bucuram de un cules bogat, astăzi Luni 12/8 stilul vechiu între 3 și 4 ore 5 m. venind o furtună cu vânt și plóia nemai pomenită mestecată cu grindină, a nimicit totă speranța noastră din vii pentru anul acesta. Cucurușele încă se află sdrobite și culcate la pământ. — Bietul econom e foarte măhnit, vêđându-și totă speranța bucuriei sale nimicită.

Mi-ar părea bine, dle redactor dacă, în venitoriu a tot putintele Ddeu s'ar milostivi spre noi cei mult asupriți din părțile acestea, ca să fim scutiți de a ve împărtași seiri întristătoare. — Sum cu totă stima al onorat d-niilor vóstre stimătoare. *M.*

Varietăți.

* (Serviciu divin.) Sâmbătă în 17/29 August din incidentul zilei onomastice a Escelenției Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul s'a ținut în biserica din Sibiu-cetate serviciu divin festiv, la care au participat dñii asesori consistoriali și mulți alți onorațori. La 12 ore s'au prezentat corporativ dñii asesori consistorial, și alți onorațori la Escelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit. P. O. D. director seminarial Ioan Hania prin o vorbire de tot frumósă aduse în numele celor de față urări Escelenției Sale: ca Ddeu să-l țină în mulți ani fericiți, ca să potă conduce naia prin viforul ispitelor la limanul dorit. Escelenția Sa a răspuns în cuvinte de tot măgulitóre, mulțămind și asigurând pe cei de față, că lucrând în armonie, vom puté promova interesele sântei noastre biserici și națiuni.

* (Primirea monarhului în Timișóra.) În urma unui concludus al comitetului municipal o deputațiune omagială de 40 membri va avé să primescă. monarhul în numele comitatului. Din fiecare comună vor veni locuitori de toate naționalitățile, cari vor forma spalir până la esposițiune.

* Dionisios V patriarchul ecumenic din Constantinopol a murit în 25 August n. la 3 ore dimineța. În mormântarea a fost pompósă „Pol. Corr.” scrie din acest incident, că patriarchul tot deuna a fost favoritul Pórtiei și din contră în cercurile politice rusesci era considerat mult puțin ca inimic al rușilor.

* (Inscrierile la universitatea din Budapesta și Clușiu.) Inscrierile ordinare la universitățile numite se încep cu 1 Sept. n. și duréză până în 12 Septembrie n. Esecpțional se primesce în Cluș până în 27 Sept. n. ăr în Budapesta până în 60 Oct. n.

* (Procesul de lotărie din Timișóra.) În cele din urmă s'a sfârșit și acest proces. În urma sentinței aduse de curie ca ultim for de apelațiune, Melchior Farkas e condamnat la 5 ani închisóre, ăr complicitii sei Iosif Púspoky la 4½ ani, Carol Szobkovics la 4 ani și femeia F. Telkessy la 1 și jumătate an închisóre.

* (Congres literar.) În urma unei definite înțelegeri între societatea autorilor italieni și asociațiunea literară și artistică din Francia, congresul literar internațional din 1891 se va ținé în Milan.

* Studenții din Athena Au anunțat pe studenții universari români, că vor trimite din partea lor o delegație la congresul, ce se va ținé la Giurgiu în Septembrie a. c.

* (La congresul universitar din Giurgiu.) După cum anunță diarele din România, vor trimite și studenții ruși din Odesa o delegațiune.

Mulțămintă publică.

Subscrisul în numele poporului biserecei gr. or. din Abrud oraș imi țin de plăcută datorință a aduce pe această cale cea mai căldurósă mulțămintă On. domn Petru Fizășian, prim epítrop al bisericei noastre și stimatei dsale socii Maria Fizășian, pentru că din nou au înfrumșet sf. noastră biserică între altele cu un amvon frumos, costându-i 230 fl., carele ne este spre mulțămirea tuturor și adevărată podóbă a bisericei.

Deie ceriul ca jertfele nenumărate, ce le-a făcut pentru biserică noastră se fie bine primite înaintea lui D-deu și binefacerile se i le răsplătescă înmuit, ca sfânta noastră biserică se fie totdeauna ajutată de inima lor nobilă creștinescă.

Abrud, în 4 August, 1891.

Dionisiu Adamovici,
paroch gr. or. în Abrud-oraș.

Loterie.

Sâmbătă, în 29 August.

Timișóra:	15	86	52	21	12
Viena:	76	82	5	21	12

Nr. 440

[137] 1—3

CONCURS.

Fiind a se ocupa posturile de învățători la școlile din comunele mai jos înscrise din protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul pe 7 Septembrie 1891 v.

1. La școala poporală din Mogoș-Miclesci, cu salariu în bani 210 fl., cuartir și lemne.

2. La școala din Mogoș-Valea bărnei, cu salariu 100 fl., cu artir și lemne.

3. La școala din Mogoș-Măligani, cu salariu în bani 100 fl., 22 ferdele vechi grâu, cuartir și lemne.

4. La școala din Buru, cu salariu 70 fl. în bani, cuartir și lemne.

5. La școala din Bedeleu, cu salariu 150 fl. în bani, 20 ferdele vechi bucate, 80 funți legumă, cuartir și lemne.

Afară de acestea pentru participare la conferințele învățătorești câte 6 fl.

Doritorii de a compete la aceste posturi au a-și înainta cererile concursuali instruite conform Statutului organic și Normativului școlar, până la termenul fixat, la subsemnatul oficiu.

Ofenbaia, în 8 August, 1891.
Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Lupșei.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

Nr. 490.

[138] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești dela școlile din comunele mai jos înscrise din protopresbiteratul Sighișorei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

1. Boiul mare, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc de ajuns.

2. Trapold, cu salariu anual de 110 fl., cuartir și lemne necesari de foc.

3. Șard, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne necesari de foc.

4. Iacul-român, cu salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne de foc.

5. Zoltan, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc de ajuns.

Reflectanții au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat până la termenul sus indicat.

Sighișora, 6 August, 1891.
Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Sighișorei.

Demetriu Moldovan,
protopresbiter.

Nr. 447.

[139] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu dirigent în clasa 3-a la școala poporală din Brețcu, protopresbiteratul Treiscaunelor, se escrie concurs cu termen până la 8 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. 200 fl. din cassa alodială, fond și repartitie, încasândă prin epitropia parochială.

2. 50 fl. din a treia parte a veniturilor cantonale, având învățătorul a ține rindul de cantor în fie care a treia săptămână.

3. Relut de cuartir și lemnele trebuincioase pentru încălzit.

Reflectanții la acest post își vor așterne cererile concursuale, instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termen deschis. Absolvenții de cursul clerical s'au pedagogie vor fi preferiți.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Treiscaunelor în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

S. Sân-Georgiu, 7 August, 1891.
Dimitriu Coltofean,
protopresbiter.

Nr. 645.

[140] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantelor stațiunii învățătorești din comunele mai jos numite în protopresbiteratul gr. or. al Murș-Oșorheiului se escrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în diarul nostru „Telegraful Român” și anume:

1. Bandul de câmpie, cu salar anual de 200 fl cuartir și folosirea grădinei școlare, — post împreunat cu cel cantoral.

2. Berghia de câmpie, cu salar anual de 100 fl. post împreunat cu cel cantoral.

3. Suplac, cu salar anual de 100 fl. cuartir și lemne de ajuns.

Dela concurenți în parochiile numite sub 1 și 2 se recere, ca până la ziua de alegere să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a și arată desteritățile în cântările și tipicul bisericesc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să așternă petițiunile lor instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul preclus.

Murș-Oșorhei, 10 August, 1891.
În conțelegere cu respectivele comitete parochiale:

Oficiul protopresbiterat gr. or. al M. Oșorheiului.

Nicolau Manegăuțiu,
protopresbiter.

Nr. 24.

[128] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea definitivă a două posturi de învățători la școala capitală gr. or. română a bisericii stei Adormiri din Satulung, tractul protopresbiterat al Brașovului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: câte 300 fl v. a. anuali solvibili în rate lunare anticipative.

După cinci ani de serviciu se va urca salariul la 350 fl. v. a. anual.

Condițiunile ce se recer dela cei ce vor compete la vreunul din aceste posturi sunt:

1. Producerea de testimoniu de calificățiune.

2. Testoniu despre eventuala uncționare la alte școle.

3. Și ori ce alte documente, ce s'ar recere conform legilor din vigoare. Vor fi preferiți cei cu calificăți. une mai superioară.

Concurenții la aceste posturi vor avé a-și așterne suplicile concursuale instruite conform condițiunilor de sus prin preanonatul oficiu protopresbiterat al Brașovului până la termenul arătat la subscrisul comitet parochial ca scaun școlar.

Comitetul parochial gr. or. român dela biserică stei Adormiri, ca scaun școlar.

Satulung, 31 Iuliu st. v. 1891.

Președinte: Voicu Rosculeț.

Secretariu: Basiliu Muntean,
inv. și not. ad. hoc.

Vidi:

Ioan Petric,
protopop.

Nr. 271

[118] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătorești vacante dela școlile confesionale gr. or. române din comunele mai jos înscrise aflătoare în protopresbiteratul Ungurașului, se escrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare.

1. Bălan, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și anuit 270 fl. dela popor prin repartitiune, folosirea grădinei școlii în preț de 30 fl. v. a., cuartir liber în edificiul școlii și 2 orgii de lemne pentru încălzit.

2. Rachig, cu salariu anual de 250 fl. v. a. și anuit 166 fl. prin repartitiune, 34 fl. arândă dela casa din

rit și 40 vici cucuruz cu grăunțele, prețuite în 50 fl. v. a., cuartir liber cu două încăperi în edificiul școlii și 2 orgii lemne pentru încălzit.

3. Miluan, cu salariu anual de 100 fl. v. a. și 40 vici cucuruz cu grăunțele dela popor, cuartir liber în edificiul școlii și 2 orgii de lemne.

4. Dol, cu salariu anual de 90 fl. v. a. 50 vici cucuruzi cu grăunțele dela popor, cuartir liber în edificiul școlii, folosirea grădinei școlii și 2 orgii lemne pentru încălzit.

4. Hida, cu salariu anual de 50 fl. v. a. 30 vici cucuruz cu grăunțele dela popor, folosirea grădinei școlii, cuartir liber în edificiul școlii și 2 orgii lemne pentru încălzit.

Dela concurenți se recere, ca prelungă calificățiunea prescrisă se fie și cântăreți buni, având a conduce cântările liturgice cu școlarii în toate Duminecele și sârbătorile și a cânta în strană, pentru acea concurenții au a se prezenta în comună înainte de espiarea concursului spre a și recomanda poporului desteritatea în cântări și în fine au a și așterne cererile instruite cu documentele recerute de statutul organic și normativul școlar în termenul prefapt la subsemnatul oficiu posta ultimă Hidalmás.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Ungurașului.

Fizes-Sânpetru, 1 August 1891.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 410.

[127] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătoriu acum înființat la școala confesională gr. or. din Ohaba, protopresbiteratul Sebeșului, se escrie concurs cu termen până la 25 August a. c. Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salariu anual de 200 fl., cuartir liber, lemne de foc și folosul grădinei școlare, pe care este datoriu a o cultiva cu elevii.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile, instruite conform normelor din vigoare, până la termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Sebeș, 23 Iuliu, 1891.

Oficiul protopresbiterat gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 496.

[136] 2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Gerofi-Dângău cu filia Banfi Dângău, și prediul Bălcesci, din subscrisul protopresbiterat, prin această se escrie concurs pentru întregirea ei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în această foie.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 370 fl.

Doritorii de a ocupa acest post și pot lua informațiune despre starea parochiei și venitele preoțesci, dela subscrisul oficiu protopresbiterat, la care sunt de a se așterne și suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterat român gr. or. al Clușului în conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Cluș, 29 Iuliu, 1891.

Tuliu Roșescu,
adm. protopresbiterat.

Nr. 519.

[135] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Heria, în tractul protopresbiterat gr. or. al Târnavei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 487 fl. 51 cr.

Concurenții la postul acesta au să-și așternă cererile instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu în termenul sus arătat (ultima postă Küküllővár) unde pot primi și informațiuni mai detaiate, având totodată să se prezenteze în comună în termenul prescris de lege, spre a și arăta desteritatea în cele rituale.

Cetatea de beltă, în 29 Iuliu, 1891
Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Târnavei, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 231.

[134] 2—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de capelan lângă parochia din Stănița de jos, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt: jumătate din toate venitele, cari la oaltă dau suma de 401 fl. adică 200 fl. 50 cr.

Concurenții au a și instrua petițiunile în sensul normelor din vigoare și ale așterne în termenul deschis oficiului protopresbiterat al tractului Zarand.

Oficiul protopresbiterat.
În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Brad, la 16 Iuliu, 1891.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 802.

[130] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Coveș protopresbiteratul Agnitei, se escrie prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român.”

Din emolumentele împreunate cu acest post rezultă un venit sigur anual de 490 fl., despre care se pôte lua informațiune mai de aproape dela comitetul parochial și oficiul protopresbiterat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul mai sus prefapt.

Oficiul protopresbiterat gr. orient. al tractului Agnita.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Agnita, 31 Iuliu, 1891.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Curs de moșit.

Din partea direcțiunii institutului reg. ung. de moșit din Sibiu se publică deschiderea cursului gratuit de cinci luni la 1 Octobrie a. c. Prima elevelor se face dela 1 până la 15 Octobrie a. c. în strada Poplăcii Nr. 27 prelungă prezentarea atestatului de moralitate și a extrasului de botez.

Femeile îngreutate se primesc pentru de a nasce în această clinică de moșit conform spațiului încăperei și vor fi acilea căutate, îngrijite și provădute gratuit cu toate recerințele pe speșele ministerului reg. ung. de culte și instrucțiune publică.

Sibiu, în 1 August, a. c.

(113) 2—4

Direcțiunea.

Pentru a face posibilă și persoanelor mai sêrace din populațiunea rurală calificarea de mōșe, direcțiunea dă cuartir gratuit la 10 eleve pentru durata cursului. Reflectantele să se adreseze prin scrisore sau în persoană la direcțiune, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 27.

Prelegerile pentru cursul cu limba de propunere română se vor începe la 15 Octobrie a. c.